



---

# Hillerød Kommunes skolepolitikk 2021-25

---





Indledning	3
<b>1 Stærke fællesskaber med plads til forskellighed</b>	<b>6</b>
Hvordan gør vi det?	7
Hvad vil vi være kendetegnet ved?	7
Hvad peger forskningen på?	9
<b>2 Variation og praksisfaglighed</b>	<b>10</b>
Hvordan gør vi det?	11
Hvad vil vi være kendetegnet ved?	11
Hvad peger forskningen på?	13
<b>3 Samarbejde og videndeling</b>	<b>14</b>
Hvordan gør vi det?	15
Hvad vil vi være kendetegnet ved?	15
Hvad peger forskningen på?	17
Referenceliste	18

# Indledning

Med denne skolepolitik sætter byrådet retning for udviklingen af skolerne i Hillerød Kommunes skolevæsen frem til 2025.

Alle elever<sup>1</sup> i Hillerød Kommunes skoler skal opleve sig som en del af et fagligt og socialt fællesskab. Vi vil være kendetegnet ved, at vi skaber optimale rammer for, at eleverne bliver livsduelige og får de bedste betingelser for at gennemføre en ungdomsuddannelse – uanset deres baggrund og forudsætninger.

Vi arbejder for at skabe stærke fællesskaber, hvor der er plads til elevernes forskellighed. God undervisning og pædagogisk praksis fokuserer på læring, trivsel og dannelse for alle elever – i eller så tæt på almenmiljøet som muligt. Vi har derfor et særligt fokus på, at der for alle elever bliver skabt muligheder for at deltage i læringsmiljøer, som bærer præg af glæde, tryghed, tydelighed, gode relationer og høje forventninger.

Alle elever skal samtidig opleve en varieret, praksisorienteret og motiverende skoledag, hvor de får erfaringer med, hvordan fagene kan bruges i og uden for skolen. De skal mødes i læringsmiljøer, som bærer præg af nysgerrighed, konkrete undersøgelser, samarbejde og forundring – og hvor de kan være kropsligt aktive undervejs.

For at opnå det, kræver det en stærk samarbejds- og videndelingskultur på og mellem skolerne. Den daglige praksis skal både pædagogisk, didaktisk og ledelsesmæssigt bære præg af professionel dømmekraft og begrundelser, der er baseret på viden. Vi arbejder derfor systematisk med praksisnær kompetenceudvikling og med at følge op på erfaringer og tiltag, så praksis og samarbejde løbende bliver justeret og forbedret.

Hillerød Kommunes skolevæsen består af syv folkeskoler inklusive HFO'er, 10. classeskolen, to specialskoler, Ungdommens Uddannelsesvejledning og Ungdomsskolen. De skal fortsat udgøre et samlet skolevæsen med muligheder for profilering og lokalt præg. Folkeskolen skal være forældrenes førstevalg og fagligt attraktiv som arbejdsplads. Sammen vil vi insistere på og samarbejde om, at se elever der lykkes i skolen, i fritiden og i deres liv.



<sup>1</sup> Når vi i denne skolepolitik bruger betegnelsen elever dækker den over alle børn og unge i skole, Hillerød Fritids Ordning (HFO) og Ungdomsskolen.



### **Politiske mål og opfølgning**

Skolepolitikken skal ses i tæt sammenhæng med børne- og ungepolitikken, *Fælles Børn Fælles Ansvar*, og reformprogrammet *Stærke fællesskaber i almenmiljøet med plads til forskellighed*.

Det langsigtede effektmål er, at 90% af alle unge i Hillerød Kommune skal have en ungdomsuddannelse (10% skal være i job). For at nå det mål, fokuserer vi på at realisere tre overordnede målsætninger:

- Øge fagligheden
- Reducere betydningen af social baggrund
- Øge tillid og trivsel

De tre overordnede målsætninger indeholder konkrete indikatorer, så vi kan måle på, hvordan vi lykkes. Indikatorerne er dynamiske og bliver derfor evalueret og justeret hvert år af byrådet som et led i den politiske budgetproces.





### **Læsevejledning**

Skolepolitikken består af tre indsatsområder, der tilsammen sætter retningen for udviklingen af Hillerød skolevæsen og udgør tegn på god praksis, vi kan stræbe efter:

- **Stærke fællesskaber med plads til forskellighed**
- **Variation og praksisfaglighed**
- **Samarbejde og videndeling**

Hvert indsatsområde bliver gennemgået ud fra de samme tre spørgsmål:

- **Hvad vil vi være kendetegnet ved?**
- **Hvordan gør vi det?**
- **Hvad peger forskningen på?**

I forskningsafsnittene bliver det forklaret, hvad der er for en viden, indsatsområderne bygger på. Her vil den nysgerrige læser også kunne finde baggrundsinformation og referencer. Hvis man vil danne sig et hurtigt overblik, kan man eventuelt springe disse afsnit over.

Rigtig god læselyst!

1



# Stærke fællesskaber med plads til forskellighed

## Hvad vil vi være kendetegnet ved?

- Undervisningen bærer præg af et fokus på elevernes læringsudvikling, elev-til-elev læring og deltagelsesmuligheder for alle.
- Læringsmiljøet bærer præg af motivation, tryghed, tydelighed, høje forventninger og gode arbejdsvaner.
- Lærere og pædagogisk personale har fokus på at opbygge gode relationer til og mellem eleverne.
- Elever modtager undervisning i eller så tæt på klassefællesskabet som muligt.
- Fritidspædagogikken understøtter stærke fællesskaber med plads til forskellighed.
- Skoleledelsen har fokus på elevernes læringsudvikling, trivsel, dannelse og det professionelle samarbejde herom.

## Hvordan gør vi det?

### **Undervisningen bærer præg af et fokus på elevernes læringsudvikling, elev-til-elev læring og deltagelsesmuligheder for alle**

Elevernes dannelse til at deltage i fællesskaber skal styrkes. Det gør vi ved at variere og tilpasse undervisningen ud fra den enkelte elevs faglige og sociale forudsætninger og behov for hjælp og støtte. Desuden arbejder vi med udviklingen af elevernes egne strategier for læring, og deres kendskab til målene for undervisningen og deres læring.

Det er vigtigt, at vi inddrager eleverne, så de er en del af dialogen i undervisningen. Vi anvender derfor metoder, der fremmer et fokus på elevernes læringsudvikling og elev-til-elev-læring. Derudover skal vi skabe rum for gensidig og læringsfremmende feedback mellem lærere og elever i undervisningen.

### **Læringsmiljøet bærer præg af motivation, tryghed, tydelighed, høje forventninger og gode arbejdsvaner**

Læringsmiljøet og undervisningen bærer præg af mulighed for fokus og faglig fordybelse, bl.a. gennem tydelige rammer, struktur og lektiehjælp. Vi udtrykker høje og realistiske forventninger til eleverne og tror på deres potentiale og ressourcer. Læringsmiljøet er motiverende og trygt, og vi arbejder med elevernes fejl som læringspointer, der giver anledning til refleksion, læring og justering.

### **Lærere og pædagogisk personale har fokus på at opbygge gode relationer til og mellem eleverne**

Undervisningen og den pædagogiske praksis har fokus på at møde eleven med omsorg, empati og interesse i det

hele barn. Vi anerkender elevernes oplevelser ved at møde dem med oprigtig nysgerrighed, og vi tager det relationelle ansvar og lederskab på os. Vi ved, at lærernes og det pædagogiske personales relationer til den enkelte elev påvirker hele klassen og fællesskabet og har indflydelse på elevernes indbyrdes relationer. Derfor fokuserer vi på at opbygge gode relationer til og mellem eleverne.

### **Elever modtager undervisning i eller så tæt på klassefællesskabet som muligt**

Vi arbejder for, at elever modtager undervisning i eller så tæt på almenmiljøet som muligt. Alle elever har ret til at indgå i værdige sociale og faglige fællesskaber, hvor der er plads til deres forskelligheder. Fællesskabet danner rammen, som eleverne skal udfolde sig inden for og dannes i. Hvis elever ikke oplever trivsel, udvikling eller læringsudvikling, forsøger vi at styrke og tilpasse de læringsfællesskaber, eleven er en del af i sin hverdag. Derfor har vi en tilgang, hvor vi forholder os til helheden, når vi ser på elevens forudsætninger og særlige behov, så vi får igangsat de rigtige tiltag i rette tid.

Hillerøds skolevæsen skal være inkluderende. Det arbejder vi for gennem forebyggende, foregribende og indgribende indsatser. Forebyggende indsatser retter sig mod den samlede elevgruppe i klassen, fx et systematisk arbejde med elev-til-elev læring, klasseledelse eller gode læringsstrategier. Elever kan samtidig i en kortere eller længere periode have brug for særlige former for social eller faglig støtte. Her anvender vi foregribende indsatser, som er rettet mod en mindre defineret gruppe af elever, fx særlige læse- eller trivselsforløb. Der kan også være behov for mere indgribende og specialiserede indsatser, som er rettet mod det enkelte barn, fx supplerende undervisning eller specialpædagogisk støtte.

Så vidt det er muligt, skal de foregribende og indgribende indsatser foregå inden for rammerne af klassefællesskabet, fx i form af co-teaching/samundervisning eller Nest-inspireret pædagogik. Hvis indsatserne medfører, at eleven bliver taget ud af sit vante klasse miljø, må det kun ske i en tidsbegrænset periode, hvor der samtidig bliver etableret et systematisk samarbejde med hyppig opfølgning mellem speciallærere, specialpædagoger og almenlærere. Det skal være med til at sikre, at de foregribende og indgribende indsatser fører til en tilpasning af undervisningen i almenklassen, så eleven på sigt kan indgå stærkere i det brede fællesskab i klassen og dermed i det forebyggende arbejde.

Nogle elever vil have behov for et specialtilbud i eller uden for skolen i kortere eller længere tid. Disse indgribende indsatser kræver et særligt samarbejde med forældre og PPR.

Vores antagelse er, at jo mere vi arbejder forebyggende, desto mindre nødvendigt bliver det at arbejde foregribende og indgribende. Skolens fælles og systematiske arbejde med inkluderende praksis er illustreret i indsatspyramiden herunder.

### **Fritidspædagogikken understøtter stærke fællesskaber med plads til forskellighed**

Fritidspædagogikken tager udgangspunkt i mål- og indholdsbeskrivelsen for HFO. Den bærer præg af fire værdier, der er med til styrke fællesskaber med plads til forskellighed og udviklingen af livsduelige børn og unge:

- Det frie valg
- Leg og spontane aktiviteter
- Forpligtende fællesskaber
- Krop, bevægelse og sundhed

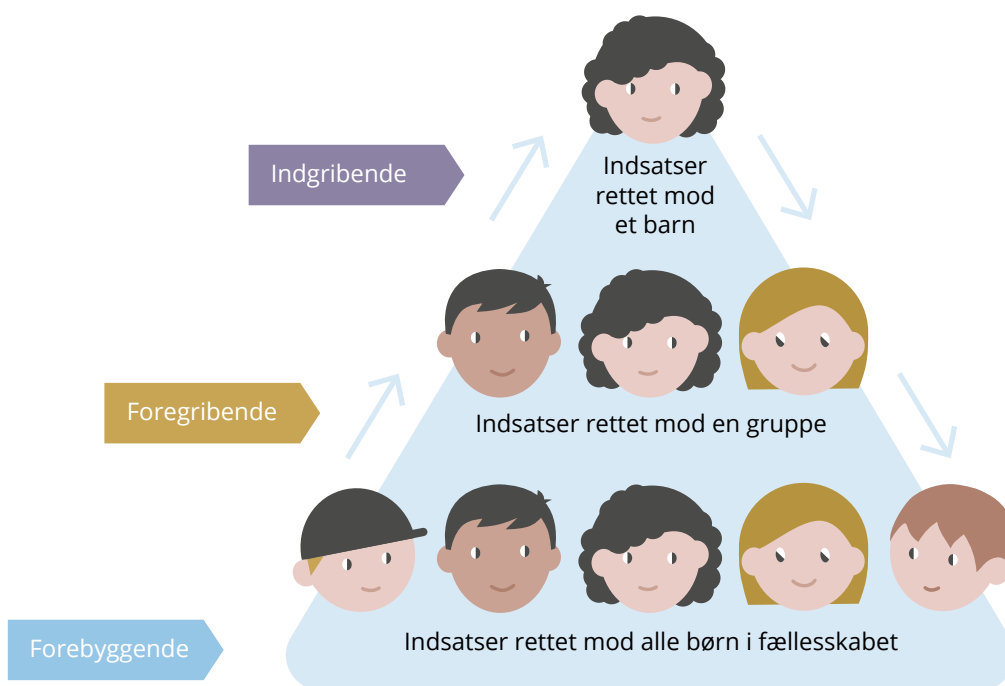
### **Skoleledelsen har fokus på elevernes læringsudvikling, trivsel, dannelse og det professionelle samarbejde herom**

Skoleledelsen medvirker til at understøtte og skabe rammer for et fælles fokus på elevernes læringsudvikling, trivsel og dannelse. Udviklingen sker bl.a. gennem analyse og opfølgning på relevante data<sup>2</sup> og ved at have et systematisk blik på elever med særlige behov.

Skoleledelsen bidrager til at sætte retning for arbejdet med elevernes læring og trivsel og har høje ambitioner på elevernes og medarbejderens vegne. Der skal i ord og handling udtrykkes klare mål, som kan guide medarbejdernes arbejde og samarbejde i en tillidsfuld kultur, der fremmer læring.

Skoleledelsen organiserer ressourcer med blik for kvalitet og læring. Her understøtter lederen, at teams, kompetenceudvikling og mødefora bidrager direkte til at udvikle undervisningen og den pædagogiske kvalitet – og dermed elevernes læring og trivsel.

Skoleledelsen går i dialog om elevernes læringsudvikling, trivsel, resultater og praksis. Den skaber samtidig rammer for, at skolens medarbejdere har faglige samtaler med hinanden og får feedback og inspiration til nye didaktiske og pædagogiske tiltag.



<sup>2</sup> Data kan fx være nedskrevne iagttagelser, elevprodukter, trivselsmålinger, interviews, opgavebesvarelser, fraværsoversigter, forældretilfredshedsundersøgelser eller test- og prøveresultater.





# Hvad peger forskningen på?

## **Inkluderende undervisning er god undervisning**

Det, der viser sig at være effektiv undervisning for elever med særlige behov, er i langt de fleste tilfælde også effektiv undervisning for alle andre elever i alle fag (Dyssegaard og Larsen, 2013a). Generelt kan man derfor sige, at inkluderende undervisning er god undervisning.

## **God klasseledelse kan øge elevernes læring og trivsel**

Den gode undervisning har tre tæt forbundne elementer af klasseledelse, som har positiv betydning for alle elevers læring og trivsel (Danmarks Evalueringsinstitut og Børne- og Undervisningsministeriet, 2019a):

1. målrettet læringsledelse, feedback, elev-til-elev læring og deltagelsesmuligheder for alle elever
2. trykthed, tydelighed, høje forventninger, et ressourceorienteret børnesyn og gode arbejdsvaner
3. gode relationer til eleverne og mellem eleverne.

## **Fællesskaber skal skabe plads til elevernes forskelligheder**

I et inkluderende læringsmiljø er der fokus på alle elevers ret til at indgå i værdige sociale og faglige fællesskaber, hvor der er plads til deres forskelligheder. Elever træder ind i fællesskaber med forskellige udgangspunkter, og alle elever kan i en kortere eller længere periode have brug for særlige former for social eller faglig støtte og opmærksomhed. Derfor er det vigtigt, at de professionelle i skolen løbende reflekterer over elevernes muligheder for at være en del af fællesskaberne. Ud fra det skal de skabe muligheden for forskelligartede fællesskaber som en del af skolens faste praksis (Fisker, 2017).

## **Fritidspædagogik understøtter forældresamarbejde, det forebyggende arbejde og et sammenhængende børne- og ungeliv**

Det pædagogiske personales arbejde i fritiden og skoletiden understøtter udviklingen af livsduelighed og et godt børne- og ungeliv. Ud over det faste pædagogiske arbejde og et udvidet forældresamarbejde har fritidspædagogik en særlig betydning for en helhedsorienteret tilgang til børn og unge – særligt for dem på kanten af fællesskabet (Brønsted m.fl. 2018; Petersen m.fl. 2019).

## **Faglig ledelse skal have elevernes læring og trivsel som omdrejningspunkt**

Faglig ledelse kan have positiv betydning for undervisningen og den pædagogiske praksis' kvalitet. Særligt fem områder har betydning (Robinson, 2015; Danmarks Evalueringsinstitut, 2017):

1. at sætte mål og forventninger til elevernes læring og trivsel
2. ledelse af medarbejderes læring og udvikling
3. at sikre kvalitet i undervisningen og den pædagogiske praksis
4. strategisk ressourcebrug
5. at sikre et trygt og velfungerende læringsmiljø.

Brug af data i skolen kan også være med til at gøre det tydeligt, hvor man kan udvikle og sætte ind for at forbedre elevernes trivsel og læringsudbytte (Nordahl, 2015).

Forskningen peger derudover på, at skoleledelsen spiller en afgørende rolle i udviklingen og brugen af skolens konkrete målsætninger om inkluderende læringsmiljøer. Her har skolelederen blandt andet en opgave i at skabe enighed internt og eksternt og sikre, at målsætningerne bliver brugt i dagligdagen (Dyssegaard, 2013a).

2



# Variation og praksisfaglighed

## Hvad vil vi være kendetegnet ved?

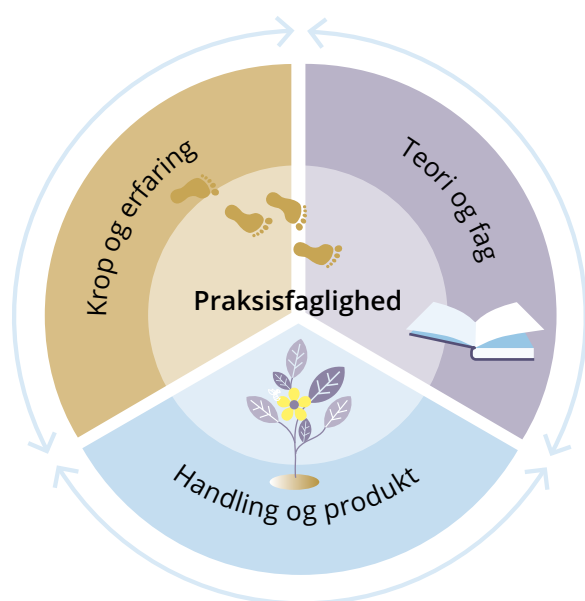
- Praksisfaglighed er en del af undervisningen og den pædagogiske praksis.
- Der bliver gennemført åben skole-forløb på alle årgange.
- Udeskole bliver integreret som et supplement til undervisning i klasselokalet.
- Bevægelse er en del af skoledagen.
- Eleverne støttes i at blive uddannelsesparate.
- Elevernes digitale kompetencer bliver styrket gennem teknologiforståelse og digital dannelse.

## Hvordan gør vi det?

### Praksisfaglighed er en del af undervisningen og den pædagogiske praksis

Elevernes dannelse og praktiske kompetencer skal styrkes ved at koble teori og fag med at bruge kroppen. De skal have erfaring med at udføre handlinger og udarbejde produkter som en del af undervisningen.

Koblingen er illustreret i den nedenstående praksisfaglige refleksionsmodel:



Eleverne arbejder med fagenes anvendelighed i og uden for skolen. Praksisfaglighed er en integreret og væsentlig del af de praktisk/musiske fag, og den kan desuden komme til udtryk i alle fag, fx når eleverne:

- **designer, gennemfører og evaluerer naturfaglige undersøgelser i laboratoriet, i naturen og i virksomheder**
- **søger information og er kildekritiske i det undersøgende og problemorienterede arbejde i dansk**
- **anvender digitale medier i sprogfagene til at tage kontakt med andre unge uden for Danmark**
- **anvender maker-teknologier som fx 3d-printere, scannere, vinylcuttere eller micro:bit som en del af et tværfagligt forløb.**

Den praksisfaglige dimension skal tænkes ind som en del af alle fag ved at:

- **fagene og det faglige indhold er udgangspunktet**
- **eleverne har medbestemmelse og selvbestemmelse**
- **praktiske hjælpemidler bliver anvendt til at gøre komplekst stof mere konkret at forstå**
- **hverdagslivet bliver inddraget**
- **fagene bliver forbundet til kulturen og samfundet – både lokalt og globalt**
- **eleverne eksperimenterer og undersøger fagene**
- **eleverne indgår i skabende og æstetiske processer**

Eleverne skal også deltage i tværfaglige forløb. Det kan være projektforløb, hvor eleverne selvstændigt forholder sig til aktuelle problemstillinger fra dagligdagen eller omverden.

## Der bliver gennemført åben skole-forløb på alle årgange

Eleverne skal møde og samarbejde med aktører i lokal-samfundet i Hillerød Kommune gennem åben skole og praksisfaglige aktiviteter. Det kan bl.a. ske i samarbejde med uddannelsesinstitutioner, kulturinstitutioner, foreningsliv og erhvervslev. Formålet er, at eleverne får erfaringer og lærer i autentiske læringsmiljøer, og at eleverne får kendskab til uddannelses- og jobmuligheder. Aktiviteterne kan både planlægges som kortere og længere forløb, undervisning uden for skolen og gæste-undervisning på skolen.

For at understøtte samarbejdet har byrådet afsat midler til partnerskaber mellem skoler og eksterne samarbejds-partnere. Et partnerskab kan fx være, at alle elever på 4. årgang gennemfører et heldags dramakursus på Klaver-fabrikken, eller at alle 7. klasser gennemfører et teknologi-forståelsesforløb i samarbejde med Ungdomsskolen.

Følgende rammer gælder for åben skole:

- Den enkelte skole udarbejder en åben skole-kanon med aktiviteter på alle årgange.
- Alle skoler deltager i de fælles, obligatoriske åben skole-partnerskaber.
- Den enkelte skole opfordres til at indgå partnerskab med en erhvervsvirksomhed.

## Udeskole bliver integreret som et supplement til undervisning i klasselokalet

Vi arbejder målrettet med udeskole som et supplement til undervisning i klasselokalet. Gennem udeskole får eleverne muligheder for at skabe deres egne praktiske erfaringer i virkelighedsnære eller autentiske læringsmiljøer.

Udeskole er en bred betegnelse for undervisning, som med udgangspunkt i fagenes mål bliver gennemført regelmæssigt og over længere tid uden for klasselokalet.



Udeskoles formål er, at eleverne bruger det, de har lært i klasselokalet, ude i relevante omgivelser. Eleverne kan også opnå teoretisk eller praktisk viden i uderummet, som de efterfølgende kan arbejde videre med i klasselokalet. Udeskole kan desuden bidrage til at få mere bevægelse ind i skoledagen.

Udeskole kan foregå mange steder omkring skoler – fx i skolegården, i naturen, på virksomheder, museer, ved og i kirker, på genbrugspladser mv.

## Bevægelse er en del af skoledagen

Eleverne skal i løbet af en skoledag bevæge sig i gennemsnit 45 minutter. Det kan fx være gennem:

- fysisk aktivitet i undervisningen i fagene og den understøttende undervisning, fx udeskole
- korte bevægelsesaktiviteter, fx brain breaks eller afslapningsøvelser
- længerevarende bevægelsesforløb, fx i samarbejde med en idrætsforening
- fysisk aktivitet med længere varighed og højere intensitet – oftest knyttet til idrætsfaget
- bevægelse som en del af leg og læring i HFO.

Bevægelse skal medvirke til at fremme trivsel, velvære og sundheden hos eleverne og understøtte motivation og læring i skolens fag.

## Eleverne støttes i at blive uddannelsesparate

Som en del af undervisningen udvikler vi elevernes uddannelsesparathed gennem et systematisk arbejde med elevernes faglige, personlige, sociale og praksis-faglige forudsætninger.

Eleverne skal samtidig tilegne sig kompetencer, så de kan vælge uddannelse ud fra deres egne ønsker og forudsætninger og ud fra alsidig viden om uddannelses- og erhvervs muligheder. Derfor gennemfører vi brobygnings-aktiviteter, erhvervspraktik i 8. og 9. klasse, og vi sørger for, at udskolingseleverne modtager målrettet og oplysende uddannelsesvejledning enten kollektivt eller individuelt.

## Elevernes digitale kompetencer bliver styrket gennem teknologiforståelse og digital dannelse

Vi har fokus på at arbejde med elevernes forståelse for teknologi, digitale dannelse og god online adfærd. Der arbejdes med det i relevante pædagogiske, faglige og sociale sammenhænge. Derfor skal digitale læremidler og platforme være en fast del af undervisningen, så det understøtter elevernes læring, og så de lærer at bruge digitale redskaber.

Teknologiforståelse bliver brugt som en grundlag til at skabe rammer for undervisningen og den pædagogiske praksis gennem en række tiltag på alle skoler. Det kan fx være inddragelse af kodning, oprettelse af makerspaces, robotteknologier, mediepatruljer og andet.



# Hvad peger forskningen på?

## **Varierede og praksisfaglige undervisningsmetoder styrker elevernes læring, trivsel og dannelse**

Forskning viser, at undersøgende, elevaktiverende og praktiske undervisningsmetoder kan påvirke elevernes læring, trivsel og motivation positivt. Når elever erfarer noget på egen krop, bliver der skabt flere veje til læring. Det giver bedre mulighed for faglig fordybelse og en oplevelse af at være del af noget meningsfuldt. Derfor har praksisfaglighed i undervisningen også et dannelsesmæssigt formål, fordi de undersøgende og praktiske tilgange forbinder fagenes indhold med elevernes interesser, erfaringer og spørgsmål til den nære lokale og globale omverden (Viden På Tværs, 2020).

Vedvarende og systematisk brug af praktiske hjælpemidler kan også bidrage til elevernes faglige forståelse (Rambøll m.fl., 2014).

## **Udeskole og åben skole styrker elevernes læring, trivsel og sociale kompetencer**

Undervisning i det fri og i autentiske læringsmiljøer har potentiale til at løfte elevernes faglighed, trivsel, alsidige udvikling og motivation for at lære. Udeundervisning er mest effektiv, når der er et klart fagligt fokus og en tydelig sammenhæng med den øvrige undervisning på skolen. Gruppearbejde, teambuilding og elev-til-elev-læring er centrale elementer i udeundervisning og åben skole, og det kan øge elevernes kommunikationsevner, relationer og sammenhold. God udeundervisning og arbejdet med åben skole kan derfor også at fremme elevernes sociale kompetencer (Rambøll m.fl., 2014).

## **Bevægelse fremmer elevernes læring, trivsel og alsidige udvikling**

Bevægelse i løbet af skoledagen er vigtig for elevernes velvære, sundhed, forudsætninger for læring, koncentration, motivation, faglige resultater og trivsel. Selv bevægelse i mindre omfang, fx korte bevægelsesøvelser indlagt i løbet af skoledagen, har stor betydning for alle elever. Elever med læringsvanskeligheder eller andre særlige behov har især gavn af bevægelsesøvelser, da det styrker læring, selvregulering og hjælp til at kunne mestre egne følelser (Rambøll m.fl., 2014).

## **Alsidig viden om uddannelse og job kan kvalificere elevernes uddannelsesvalg**

Det er vigtigt at styrke elevernes evner til at vælge uddannelse ud fra deres egne ønsker og forudsætninger og ud fra bred viden om uddannelses- og erhvervs muligheder. Det at træffe gode valg skal læres. Derfor har eleverne brug for at opdage, sanse, høre og mærke sig selv i forskellige situationer i og omkring ungdomsuddannelserne og arbejdslivet. Elevernes refleksioner over job og uddannelse er formålet med karrierelæringen, og selve uddannelsesvalget i sig selv skal fylde mindre (Viden På Tværs, 2016).

## **Elevernes digitale kompetencer kan styrkes gennem fokus på teknologiforståelse og digital dannelse**

Elevernes digitale kompetencer kan styrkes gennem et øget fokus på elevernes teknologiforståelse og digitale dannelse. Eleverne skal lære god online adfærd, og det er væsentligt, at de deltager konstruktivt. Samtidig skal de forholde sig kritisk til udviklingen af digitale produkter og til deres betydning. Eleverne skal også lære om digitale teknologier og produkters muligheder og konsekvenser, så de kan trives og bidrage i et samfund, hvor digitalisering i stigende grad medfører store forandringer. Udviklingen af elevernes teknologiforståelse og digitale dannelse kan bl.a. understøttes gennem leg, eksperimenter og kreativ tænkning (UC Syd, 2020).



3



# Samarbejde og videndeling

## Hvad vil vi være kendetegnet ved?

- Pædagogisk, didaktisk og ledelsesmæssig praksis tager udgangspunkt i vidensbaserede begrundelser og professionel dømmekraft.
- Teamet samarbejder om at skabe en samstemt pædagogisk tilgang på tværs af fag i klassen.
- Pædagogisk analyse bliver anvendt systematisk til at fremme forståelsen for og pege på nye handlemuligheder i læringsmiljøet.
- Vejlederes og ressourcepersoners kompetencer bliver anvendt til praksisnær kompetenceudvikling og til at koordinere supplerende indsatser.
- Videndeling og samarbejde på tværs af skolerne har fokus på at skabe konkret forbedret praksis.
- Skole-hjem-samarbejdet er ressourceorienteret og inddragende. teknologiforståelse og digital dannelse.

## Hvordan gør vi det?

### **Pædagogisk, didaktisk og ledelsesmæssig praksis tager udgangspunkt i vidensbaserede begrundelser og professionel dømmekraft**

Vi ønsker en professionel kultur. Det betyder, at undervisning, pædagogisk praksis, ledelse og styring tager udgangspunkt i valg og argumenter, der er baseret på viden og professionel dømmekraft. Det kan fx være forskning, praksiserfaringer og data. Vi arbejder systematisk på at følge op på erfaringer og tiltag, så praksis løbende bliver evalueret og justeret. Dette er for at sikre, at vi hele tiden møder alle elever på en måde, der fremmer deres trivsel, læringsudvikling og dannelse.

### **Teamet samarbejder om at skabe en samstemt pædagogisk tilgang på tværs af fag i klassen**

Der bliver skabt gode rammer for, at lærere og pædagogisk personale indgår i et lærende teamsamarbejde, hvor undervisningen og den pædagogiske praksis ses som et fælles anliggende. Teamet tager udgangspunkt i viden om elevernes forudsætninger, trivsel og læringsudvikling. Ud fra det indgår teamet forpligtende aftaler om fælles didaktiske tilgange til god undervisning og pædagogisk praksis i klassen, på årgangen eller i HFO'en.

De pædagogiske og didaktiske valg sker på baggrund af et opdateret fagligt vidensgrundlag og tager udgangspunkt i elevernes forudsætninger og behov. Det kræver, at der bliver arbejdet for at skabe en læringskultur i teamet, som er præget af samarbejde, tillid, åbenhed og anerkendelse.

### **Pædagogisk analyse bliver anvendt systematisk til at fremme forståelsen for og pege på nye handlemuligheder i læringsmiljøet**

Det enkelte team skal have anledning til at reflektere over og udvikle undervisningen og den pædagogiske praksis. Her er elevernes trivsel og læringsudvikling omdrejningspunktet. Elevernes forskellige forudsætninger bliver medtænkt, og brug af data skaber et nuanceret og systematisk overblik over status og udvikling.

Teamet skal reagere, når de oplever, at en elev eller en gruppe af elever er på kanten af det sociale eller faglige fællesskab. Pædagogisk analyse skal her bruges til at fremme forståelsen for læringsmiljøets betydning for elevernes trivsel, udvikling og læring. Ud fra det skal teamet iværksætte og følge op på nye strategier og tiltag i undervisningen eller den pædagogiske praksis.

Teamet kan observere og deltage i hinandens undervisning eller pædagogiske praksis. Det skal bidrage til at udvikle de pædagogiske og didaktiske kompetencer og til at styrke den professionelle dømmekraft.

### **Vejlederes og ressourcepersoners kompetencer bliver anvendt til praksisnær kompetenceudvikling og til at koordinere supplerende indsatser**

Vejledere og ressourcepersoner inspirerer, vejleder og understøtter kolleger og ledelse på baggrund af den yeste viden på området. Det kan de bl.a. gennem praksisnær kompetenceudvikling som fx observation, feedback og co-teaching/samundervisning.

Vejlederne og ressourcepersonerne organiseres i et team og bidrager til at sikre og udvikle den faglige og pædagogiske kvalitet på skolen. Indsatser omkring elever og klasser koordineres, så ressourcepersoners forskellige fagligheder bliver anvendt bedst muligt.

### **Videndeling og samarbejde på tværs af skolerne har fokus på at skabe konkret forbedret praksis**

Videndeling har fokus på at skabe konkret forbedret praksis. Det betyder, at der både ligger et ansvar og en forpligtelse til at sætte ord på egen praksis og at tage ved lære af andres.

Vi kvalificerer vores arbejde omkring elevernes læring og trivsel ved at anvende hinandens viden og erfaringer og indgå i forpligtende samarbejder på tværs af skoler. Vi forpligter hinanden på at formidle erfaringer og at være nysgerrige på andres praksis. På den måde opnår vi en højere fælles kvalitet i hele skolevæsenet.

Videndeling og samarbejde sker bl.a. igennem vores kommunale faglige netværk, forskellige typer af ledelsesnetværk og support fra Skoleafdelingen og PPR.

### **Skole-hjem-samarbejdet er ressourceorienteret og inddragende**

Forældre spiller en særlig betydningsfuld rolle for barnets læring og trivsel og for undervisningsmiljøet i klassen. Vi har positive forventninger til, at forældre deltager aktivt i et gensidigt samarbejde, og vi lægger vægt på tillidsfulde relationer og et højt informationsniveau mellem skole og forældre.

Forældre får indblik i, hvad eleverne skal lære, og hvilke metoder der bliver arbejdet med i skolen. De bliver tilbudt ideer til, hvordan man konkret kan gå i dialog med barnet, om det han/hun er ved at lære og måden det læres på.

Vi arbejder med forskellige samarbejdsformer og giver forældre mulighed for medindflydelse. Samarbejdets aktiviteter er tydeligt rammesat og giver plads til dialog, hvor skolen tager det professionelle ansvar ved at udmelde forventninger og samtidig inddrager forældrenes og elevens viden og perspektiver.





# Hvad peger forskningen på?

## **Begrundet praksis fremmer professionel dømmekraft**

Den professionelle dømmekraft hos det pædagogiske personale, lærere og ledere kan udvikles og styrkes gennem begrundet praksis (Kongsgaard og Rod, 2018). Begrundet praksis er en tilgang til kvalitetsudvikling, hvor man løbende begrundet og reflekterer over sine handlinger ud fra faglige argumenter. Det kan fx være forskning, praksiserfaringer og data.

## **Professionelle læringsfællesskaber kan bidrage til elevernes trivsel og læringsudvikling**

Det har stor betydning for elevernes trivsel og udvikling i læring, at de professionelle arbejder som et professionelt læringsfællesskab. Et professionelt læringsfællesskab er en åben praksis, hvor teamet sammen gør en indsats for at forbedre elevernes lærings- og deltagelsesmuligheder. Det gøres gennem løbende fælles undersøgelser, afprøvninger, feedback og refleksioner over, hvordan praksis virker på elevernes læring og trivsel (Søndergaard, 2016).

## **Anvendelse af ressourcepersoner kan øge elevernes læring og trivsel og styrke medarbejdernes kompetencer**

Lærere og pædagogisk personale kan udvikle kompetencerne i at skabe stærke fællesskaber med plads til forskellighed ved at få support. Her kan de fx samarbejde med ressourcepersoner med specialpædagogiske eller specialiserede faglige kompetencer og få nye perspektiver på eleverne og på deres undervisning eller pædagogiske praksis (Danmarks Evalueringsinstitut, 2019).

Anvendelse af ressourcepersoner, fx pædagogiske eller didaktiske vejledere kan samtidig have en positiv betydning for elevernes trivsel og læring. Ressourcepersonernes betydning for udviklingen af elevernes læring og trivsel er størst, når ressourceperson og almenlærer arbejder tæt sammen om planlægning, gennemførelse og evaluering af undervisningen, fx gennem co-teaching/samundervisning (Hansen m.fl., 2014).

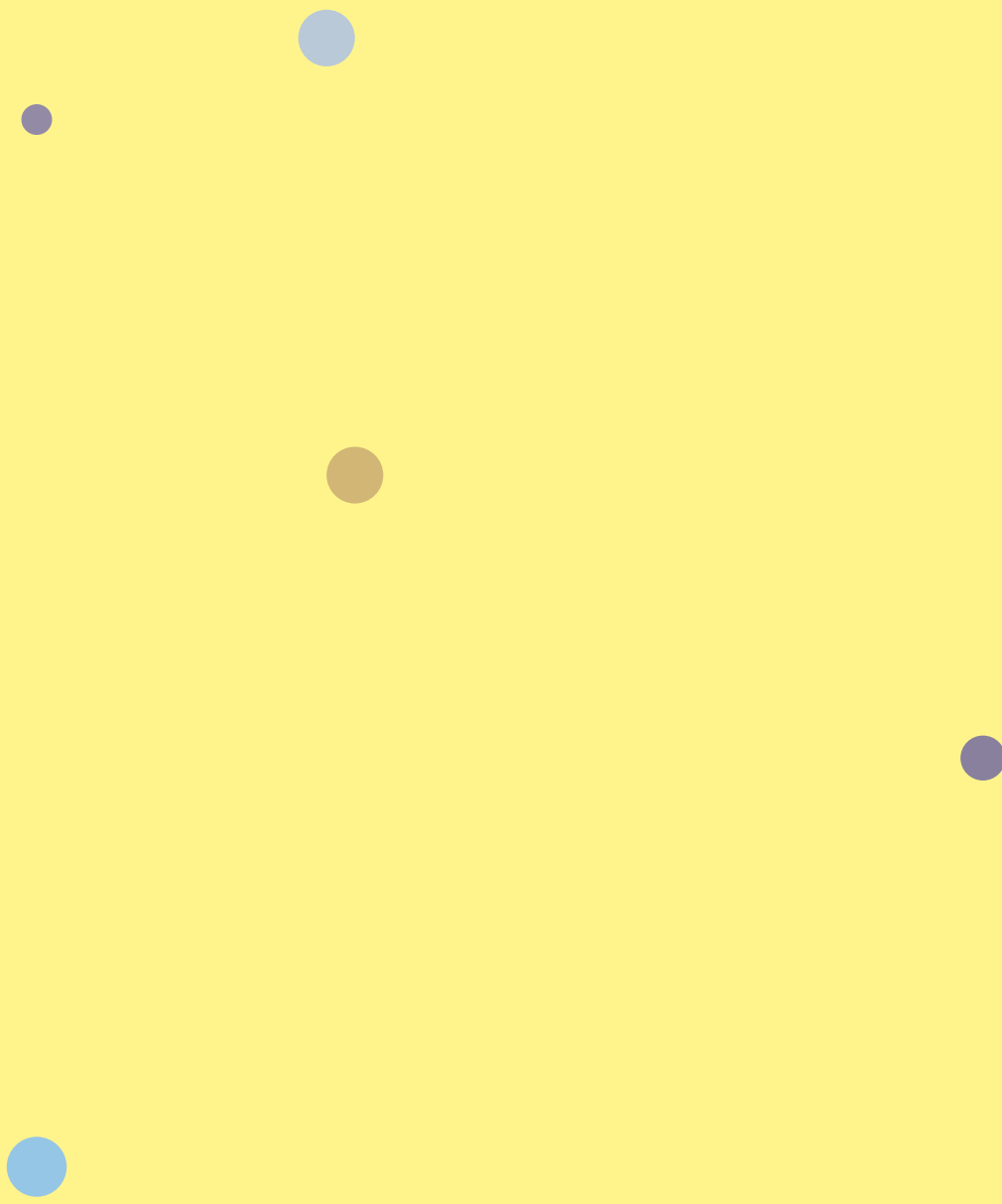
## **Det gode skole-hjem-samarbejde er samarbejdende, inddragende og ressourceorienteret**

Elevens og forældrenes stemme udgør en særlig ressource i samarbejdet om elevens læring og trivsel. Et godt skole-hjem-samarbejde er bl.a. kendetegnet ved at være samarbejdende, inddragende og ressourceorienteret (Danmarks Evalueringsinstitut og Undervisningsministeriet, 2017).

## Referenceliste

- Brønsted, C. m.fl. (2018). *Forældresamarbejde i fritids- og klubtilbud – en upåagtet praksis med oversete potentialer*. Hentet fra: [www.bupl.dk/wp-content/uploads/2018/12/filer-rapport\\_det\\_udvidede\\_foraeldresamarbejde.pdf](http://www.bupl.dk/wp-content/uploads/2018/12/filer-rapport_det_udvidede_foraeldresamarbejde.pdf)
- Børne- og Undervisningsministerieriet (2020). *Praksisfaglighed i skolen – vidensopsamling*. Hentet fra: <https://emu.dk/grundskole/forskning-og-viden/didaktik-og-laering/vidensopsamling-om-praksisfaglighed>
- Danmarks Evalueringsinstitut (2017). *Pædagogisk ledelse – vidensnotat*. Hentet fra: [www.eva.dk/grundskole/viden-om-paedagogisk-ledelse](http://www.eva.dk/grundskole/viden-om-paedagogisk-ledelse)
- Danmarks Evalueringsinstitut og Undervisningsministeriet (2017). *Skole-hjem-samarbejde – vidensnotat*. Hentet fra: [www.eva.dk/grundskole/skole-hjem-samarbejde](http://www.eva.dk/grundskole/skole-hjem-samarbejde)
- Danmarks Evalueringsinstitut (2018): *Professionelle læringsfællesskaber – tættere på undervisningen*. Hentet fra: [www.eva.dk/grundskole/professionelle-laeringsfaellesskaber-taettere-paa-undervisningen](http://www.eva.dk/grundskole/professionelle-laeringsfaellesskaber-taettere-paa-undervisningen)
- Danmarks Evalueringsinstitut og Børne- og Undervisningsministeriet (2019): *Klasseledelse i grundskolen – vidensnotat*. Hentet fra: [www.eva.dk/grundskole/klasseledelse-grundskolen-1](http://www.eva.dk/grundskole/klasseledelse-grundskolen-1)
- Danmarks Evalueringsinstitut (2019): *Specialpædagogisk kompetence i almenundervisningen*. Hentet fra: [www.eva.dk/grundskole/specialpaedagogisk-kompetence-almenundervisningen](http://www.eva.dk/grundskole/specialpaedagogisk-kompetence-almenundervisningen)
- Dyssegaard, Camilla B. & Michael Søgård Larsen (2013a): *Viden om inklusion*. København: Dansk Clearinghouse for Uddannelsesforskning, Aarhus Universitet.
- Dyssegaard, Camilla B., Michael Søgård Larsen & Neriman Tiftkci (2013b): *Effekt og pædagogisk indsats ved inklusion af børn med særlige behov i grundskolen*. København: Dansk Clearinghouse for Uddannelsesforskning, Aarhus Universitet.
- Fisker, T.B. (2017). *Samarbejde og inklusion*. Århus: Aarhus Universitetsforlag.
- Hansen, J. Hedegaard m.fl. (2014): *Afdækning af forskning og viden i relation til ressourcepersoner og teamsamarbejde*. København: Undervisningsministeriet.
- Kongsgaard, L.T. og Rod, M.H (2018). *Bedre begrundet praksis – velfærdsudvikling efter evidensbølgen*. Frederiksberg: Samfundslitteratur.
- Nordahl, T. (2015): *Datainformeret forbedringsarbejde i skolen*. Frederikshavn: Dafolo.
- Rambøll m.fl. (2014). *Forskningsbaseret viden om varieret læring, udeskole, bevægelse og lektiehjælp*. Hentet fra: <https://www.uvm.dk/publikationer/ressourcecenter-for-folkeskolen/varieret-undervisning/2014-forskningskort-laegning-om-varieret-laering-abstracts>
- Robinson, V. (2015): *Elevcentreret skoleledelse*. Frederikshavn: Dafolo.
- Søndergaard, J. (2016): *Professionelle læringsfællesskaber i skolen: Hvad, Hvorfor og Hvordan*. SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd.
- Petersen, K. m. fl. (2019). *Fritids- og ungdomsklubbers betydning for børn og unges hverdagsliv og fællesskaber i udsatte boligområder*. Hentet fra: [www.bupl.dk/wp-content/uploads/2019/11/filer-ebog-fritids-og-ungdomsklubbers-betydning-i-udsatte-boligomraader-07.pdf](http://www.bupl.dk/wp-content/uploads/2019/11/filer-ebog-fritids-og-ungdomsklubbers-betydning-i-udsatte-boligomraader-07.pdf)
- UC Syd (2020). *Teknologiforståelse*: [www.ucsyd.dk/forskning/teknologiforstaelse](http://www.ucsyd.dk/forskning/teknologiforstaelse)
- Viden På Tværs (2016). *Udsyn i udskolingen*. Hentet fra: [www.vpt.dk/udsyn-i-udskolingen](http://www.vpt.dk/udsyn-i-udskolingen)
- Viden På Tværs (2020). *Hvad er praksisnær undervisning*. Hentet fra: [www.vpt.dk/hvad-er-praksisnaer-undervisning](http://www.vpt.dk/hvad-er-praksisnaer-undervisning)





© Hillerød Kommunes skolepolitik 2021-25

Hillerød Kommune  
Trollesmindeallé 27  
3400 Hillerød

Design: BGRAPHIC

Publikationen kan hentes elektronisk på  
[www.hillerod.dk/skolepolitik](http://www.hillerod.dk/skolepolitik)

